

Gesetz-Sammlung

für die

Königlichen Preussischen Staaten.

ZBIÓR PRAW

dla

Państw Królestwa Pruskiego.

— № 20. —

(No. 1389.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 20sten August 1832., betreffend die Aufhebung der Konsense und Konfirmationen der Lehnstsurien zu Zessionen oder Verpfändungen von Lehnshypotheken im Großherzogthume Sachsen.

Auf den von Ihnen erstatteten Bericht vom 14ten August dieses Jahres, genehmige Ich, daß künftig zu Zessionen oder Verpfändungen von Lehnshypotheken im Herzogthume Sachsen, ein Konsens der Lehnstsurie nicht erforderlich seyn soll, und es einer Konfirmation von Seiten derselben nicht weiter bedarf.

Berlin, den 20. August 1832.

Friedrich Wilhelm.

An

die Justizminister von Kamptz
und Mühler.

(No. 1389.) Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 20. Sierpnia 1832., tyczący się zniesienia konsensów i potwierdzeń kuryj lennych we względzie cessay lub zastawiania hipotek lennych w Xięstwie Saskiem.

W skutek raportu WPanów z dnia 14. Sierpnia r. b. zatwierdzam, iż odtąd do cessay lub zastawów hipotek lennych w Xięstwie Saskiem, nie jest potrzebuym konsens kuryi lennej, równie jak potwierdzenie z jéj strony.

Berlin, dnia 20. Sierpnia 1832.

FRYDERYK WILHELM.

Do

Ministrów Sprawiedliwości
Kamptz i Mühler.

(No. 1390.) Allerhöchste Kabinettsorder vom 31sten August 1832., betreffend den Denunzianten=Antheil von Geldstrafen wegen Chaussee=Polizeivergehen, und die Anwendung der mit dem Chausseegeld=Tarif vom 28sten April 1828. publizirten Strafbestimmungen auf alle öffentliche chausfirte Wege.

Auf Ihren Antrag vom 12ten d. Mts. will Ich genehmigen, daß von allen wegen Chaussee=Polizeivergehen erkannten, wirklich auch eingezogenen Geldstrafen die Hälfte als Denunzianten=Antheil den Wegewärtern, Wegegeld=Einnehmern, Polizei= und Forst=Offizianten und Gensd'armen, welche den Thäter entdeckt und zur Bestrafung angezeigt haben, bewilligt werde. Zugleich bestimme Ich, zur Beseitigung des Zweifels über die Anwendung der mit dem Chausseegeld=Tarif vom 28sten April 1828. publizirten Strafbestimmungen auf solche Chausseen, auf welchen, wie z. B. auf den Bezirksstraßen des linken Rheinufer, das Chausseegeld gar nicht, oder nach einem andern Tarif erhoben wird, daß diejenigen Strafbestimmungen, welche Chaussee=Polizeivergehen betreffen, auf allen öffentlichen chausfirten Wegen gelten sollen. Die Regierungen haben durch die Amtsblätter diejenigen, dem Tarif vom 28sten April 1828. nicht unterworfenen Straßen, auf welchen die vorgedachten Strafen hiernach anzuwenden sind, bekannt zu machen.

Berlin, den 31. August 1832.

Friedrich Wilhelm.

An

den Staatsminister v. Schuckmann.

(No. 1390.) Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 31. Sierpnia 1832., tyczący się udziału denuncjantów w karach pieniężnych za przewinienia policyjne drogowe, i zastosowania publikowanych z taryfą opłat drogowych z dnia 28. Kwietnia 1828. przepisów kar do wszystkich publicznych gościńców bitych.

Na wniosek W Pana z dnia 12. m. bież. mieć chcę, ażeby od wszelkich za policyjne przewinienia drogowe zawyrokowanych i rzeczywicie ściągniętych kar pieniężnych połowa jako udział delatorski dozwalaną była pilnowaczom drog, poborcom opłat drogowych, urzędnikom policyjnym i leśnym i żandarmom, którzy sprawcę odkryli i do ukarania donieśli. Zarazem w celu usunięcia wątpliwości względem zastosowania przepisów kar ogłoszonych wraz z taryfą opłat drogowych z dnia 28. Kwietnia 1828. do takich drog zwirowych, na których, jak n. p. na gościńcach obwodowych lewego brzegu Renu, opłata drogowa albo wcale nie, lub podług innéj taryfy jest pobierana, postanawiam, iż przepisy kar, tyczące się policyjnych przewinień drogowych, mają być na wszystkich publicznych gościńcach bitych ważnemi. Regencje powinny przez Dzienniki Urzędowe wymienić niepodlegające taryfie z d. 28. Kwietnia 1828. gościńce, do których przeznaczone kary według tego mają być stosowane.

Berlin, dnia 31. Sierpnia 1832.

FRYDERYK WILHELM.

Do

Ministra Stanu Schuckmann.

(No. 1391.) Allerhöchste Kabinetssorder vom 13ten September 1832., betreffend das Aufhören des der ostpreussischen Landschaft bisher bewilligten Kapital-Indults, so wie die Erhöhung des Quittungsgroschens, Behufs der Bildung eines Tilgungsfonds.

Auf Ihren über die Berathung des diesjährigen General-Landtages der ostpreussischen Landschaft Mir erstatteten Bericht, setze Ich in Beziehung auf das Verhältniß der Landschaft zu ihren Pfandbriefsgläubigern fest, daß der Quittungsgroschen der Pfandbriefschuldner um $\frac{1}{6}$ Prozent erhöht, mithin auf $\frac{1}{2}$ Prozent bestimmt und hiernach, vom Johannistermin 1833. anfangend, erhoben werden soll. Diese Erhöhung des Quittungsgroschens soll zur Tilgung der Pfandbriefe verwendet, auch eine anderweitige successive Vermehrung des Tilgungsfonds durch die Beiträge der Pfandbriefschuldner für die Folge eintreten, worüber jedoch die Beschlußnahme vorbehalten wird. Mit dem Weihnachtstermin 1832. hört der dem Kreisystem bewilligte Kapital-Indult auf, und die Pfandbrief-Inhaber können der Landschaft die Pfandbriefe, Behufs der nach dem Nennwerth baar zu leistenden Zahlung, aufkündigen, wobei jedoch die Beschränkung stattfindet, daß die Landschaft nur einen solchen Betrag an aufgekündigten Pfandbriefen zu bezahlen verpflichtet seyn soll, als sie aus der laufenden Einnahme des Tilgungsfonds und dessen zu Einlösung der Pfandbriefe reservirten Beständen bestreiten kann. Insofern diese Mittel zur Befriedigung der aufkündigenden Gläubiger nicht hinreichen, soll die Verloosung unter ihnen eintreten. Der Landschaft bleibt, in Gemäßheit der Bestimmung des Landschafts-Reglements vom 24sten Dezember 1808. §. 12., vorbehalten, über die Abänderung der von ihrer Seite zu beobachtenden Unablöslichkeit der Pfandbriefe verfassungsmäßig einen

(No. 1391.) Najwyższy rozkaz gabinetowy z dnia 13. Września 1832., tyczący się ustania dozwolonego Wschodnio - Pruskiemu Ziemstwu dotąd moratorium co do kapitałów, tudzież podwyższenia tak nazwanego Quittungsgroschen, celem utworzenia funduszu amortyzacyi.

W skutek zdanego Mi przez W Pana raportu o naradach tegorocznego walnego zgromadzenia Ziemstwa Wschodnio-Pruskiego, postanawiam we względzie stosunku Ziemstwa do jego wierzycieli z listów zastawnych, iż opłata pod nazwiskiem Quittungsgroschen dłużników z listów zastawnych ma być o $\frac{1}{6}$ pC. podwyższoną, a z-tém na $\frac{1}{2}$ pC. oznaczoną i od terminu Sgo Jana 1833. poczynając, pobieraną. Podwyżka ta ma być obróconą na umarzanie listów zastawnych, także dalsze successive pomnożenie funduszu amortyzacyjnego przez składki dłużników z listów zastawnych ma na przyszłość mieć miejsce, względem czego jednakże zastrzega się wydanie uchwały. Z terminem Bożego Narodzenia 1832. ustaje dozwolone Towarzystwu Kredytowemu moratorium co do kapitałów, a posiadacze listów zastawnych mogą Ziemstwu wypowiedzieć listy zastawne w celu uiszczenia im wypłaty podług nominalnej wartości gotowizną, przyczém jednak ma miejsce to ograniczenie, iż Ziemstwo obowiązane jest płacić taką tylko z wypowiedzianych listów zastawnych ilość, jaką z bieżącego dochodu funduszu amortyzacyjnego i z tegoż na wykupno listów zastawnych rezerwowanych zapasów opędzić jest w stanie. Jak dalece fundusze te nie będą dostateczne do zaspokojenia wypowiadających wierzycieli, ma losowanie między nimi rozstrzygnąć. Stosownie do postanowień Regulaminu kredytowego z dnia 24. Grudnia 1808. §. 12. zastrzega się Ziemstwu, postanowienie w przepisanej formie uchwały względem zmienienia zachować się mającej z jego strony niespłacalności listów zastawnych

zu Meiner Genehmigung vorzulegenden Beschluß zu fassen. Sie haben diesen Befehl durch die Gesessammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 13. September 1832.

Friedrich Wilhelm.

An

den Staatsminister v. Schuckmann.

i przełożenie jej do Mojego zatwierdzenia. Rozkaz ten podasz WPan przez Zbiór Praw do publicznej wiadomości.

Berlin, dnia 13. Września 1832.

FRYDERYK WILHELM.

Do

Ministra Stanu Schuckmann.

(No. 1392.) Publikations-Patent, die Beschlüsse der deutschen Bundes-Versammlung vom 5ten Juli 1832., über die Maaßregeln zur Aufrechthaltung der gesetzlichen Ordnung und Ruhe in Deutschland betreffend. Vom 25ten September 1832.

(Nro. 1392.) Patent publikacji, tyczący się uchwał Sejmu Związku Niemieckiego z dnia 5. Lipca 1832., względem środków utrzymania prawnego porządku i spokojności w Niemczech. Z d. 25. Września 1832.

Wir Friedrich Wilhelm, von Gottes Gnaden, König von Preußen etc. etc.

Durch die strafbaren Attentate, die in einigen Staaten des deutschen Bundes die innere Ruhe und öffentliche Ordnung gefährdet haben, ist die Bundes-Versammlung veranlaßt worden, in ernstlicher Erwägung der Gefahr, über gemeinsame Maaßregeln zur Aufrechthaltung eines gesetzmäßigen Zustandes in Deutschland sich zu vereinigen und in ihrer vier und zwanzigsten diesjährigen Sitzung am 5ten Juli 1832. nachstehende Beschlüsse zu fassen:

In Erwägung der gegenwärtigen Zeitverhältnisse und für die Dauer derselben, beschließt die Bundes-

My FRYDERYK WILHELM,
z Bożej Łaski, Król Pruski etc. etc.

Przez zbrodnicze zamachy, grożące w niektórych państwach Związku Niemieckiego wewnętrznej spokojności i publicznemu porządkowi, Sejm Związkowy, biorąc pod ścisłą uwagę niebezpieczeństwo, ujrzał się powodowanym, umówić wspólne środki w celu utrzymania prawnego stanu w Niemczech i wydać na swém dwudziestém czwartém tegoroczném posiedzeniu dnia 5. Lipca 1832. następujące uchwały:

Ze względu na obecne okoliczności czasu i na ciąg ich trwania, Sejm związkowy, dopeł-

versammlung, in Gemäßheit der ihr obliegenden Verpflichtung, die gemeinsamen Maaßregeln zur Aufrechterhaltung der öffentlichen Ruhe und gesetzlichen Ordnung zu beraten, nach vernommenem Gutachten einer aus ihrer Mitte gewählten Kommission, wie folgt:

- 1) „Keine in einem nicht zum deutschen Bunde gehörigen Staate in deutscher Sprache im Druck erscheinende Zeit- oder nicht über Zwanzig Bogen betragende sonstige Druckschrift politischen Inhalts, darf in einem Bundesstaate, ohne vorgängige Genehmigung der Regierung desselben, zugelassen und ausgegeben werden; gegen die Uebertreter dieses Verbots ist ebenso, wie gegen die Verbreiter verbotener Druckschriften, zu verfahren.
- 2) Alle Vereine, welche politische Zwecke haben, oder unter anderm Namen zu politischen Zwecken benutzt werden, sind in sämtlichen Bundesstaaten zu verbieten, und ist gegen deren Urheber und die Theilnehmer an denselben mit angemessener Strafe vorzuschreiten.
- 3) Außerordentliche Volksversammlungen und Volksfeste, nämlich solche, welche bisher hinsichtlich der Zeit und des Orts weder üblich, noch gestattet waren, dürfen, unter welchem Namen und zu welchem Zwecke es auch immer sei, in keinem Bundesstaate, ohne vorausgegangene Genehmigung der kompetenten Behörde, Statt finden. Diejenigen, welche zu solchen Versammlungen oder Festen durch Verabredungen, oder Ausschreiben Anlaß geben, sind einer angemessenen Strafe zu unterwerfen.

Auch bei erlaubten Volksversammlungen und Volksfesten ist es nicht zu dulden, daß öffentliche Reden politischen Inhalts gehalten werden; diejenigen, welche sich dies zu Schulden kommen lassen, sind nachdrücklich zu bestrafen;

niając powinności swój naradzenia się nad wspólnemi środkami do utrzymania publicznej spokojności i prawnego porządku, wysłuchawszy zdania wysadzonej z pośród siebie komisji, stanowi co następuje:

- 1) „Żadne, w kraju do Związku Niemieckiego nie należącym, w języku niemieckim wychodzące pismo periodyczne lub inne treści politycznej nie wynoszące nad dwadzieścia arkuszy, niemoże być dozwolone i wydawanem w którymkolwiek bądź kraju związkowym bez poprzedniego upożnienia Rządu; z wykraczającymi przeciw temu zakazowi postępować się będzie podobnie iak z rozpościerającymi zabronione pisma drukowane.
- 2) Wszelkie stowarzyszenia, mające cele polityczne lub używane pod innem nazwiskiem do celów politycznych, mają być we wszystkich krajach związkowych zakazane; sprawcy ich i uczestnicy mają ulegać karze dostosownej.
- 3) Nadzwyczajne zgromadzenia i uroczystości ludu, to jest takie, które dotąd pod względem czasu i miejsca ani były we zwyczaju, ani dozwolone, nie mogą, pod jakim bądź nazwiskiem i w jakimkolwiek celu, mieć miejsca w żadnym kraju związkowym, bez udzielenia poprzednio przez właściwą władzę upoważnienia. Ci, którzyby do takich zgromadzeń lub uroczystości przez umowy lub okólniki dali powód, mają być przyzwoitą dotknięci karą.

Chociażby na dozwolonych zgromadzeniach i uroczystościach ludu niewolno mieć mów publicznych politycznej treści; ci, którzyby się tego dopuścili, mają być surowo karani; a ktoby nadużył zgroma-

und wer irgend eine Volksversammlung dazu mißbraucht, Adessen oder Beschlüsse in Vorschlag zu bringen, und durch Unterschrift oder mündliche Beistimmung genehmigen zu lassen, ist mit geschärfter Ahndung zu belegen.

4) Das öffentliche Tragen von Abzeichen in Bändern, Kokarden, oder dergleichen, sei es von In- oder Ausländern, in andern Farben, als jenen des Landes, dem der, welcher solche trägt, als Unterthan angehört, — das nicht autorisirte Aufstecken von Fahnen und Flaggen, das Errichten von Freiheitsbäumen und dergleichen Aufrührzeichen — ist unnachlässiglich zu bestrafen.

5) Der am 20sten September 1819 gefasste, gemäß weitem Beschlusses vom 12. August 1824. fortbestehende provisorische Beschluß über die in Ansehung der Universitäten zu ergreifenden Maßregeln, wird sowohl im Allgemeinen, als insbesondere hinsichtlich der in den §§. 2. und 3. desselben enthaltenen Bestimmungen, in den geeigneten Fällen, in soweit es noch nicht geschehen, unfehlbar zur Anwendung gebracht werden.

(„„ §. 2. Die Bundes-Regierungen verpflichten sich gegen einander, Universitäts- und andere öffentliche Lehrer, die durch erweisliche Abweichung von ihrer Pflicht, oder Ueberschreitung der Grenzen ihres Berufs, durch Mißbrauch ihres rechtmäßigen Einflusses auf die Gemüther der Jugend, durch Verbreitung verderblicher, der öffentlichen Ordnung und Ruhe feindseliger, oder die Grundlagen der bestehenden Staatseinrichtungen untergrabender Lehren, ihre Unfähigkeit zur Verwaltung des ihnen anvertrauten wichtigen Amtes unverkennbar an den Tag gelegt haben, von den Universitäten und sonstigen Lehr-Anstalten zu entfernen, ohne daß ihnen hierbei, so lange der gegenwärtige Beschluß in Wirksamkeit bleibt, und bis über diesen Punkt definitive Anordnungen ausgesprochen seyn werden, ir-

dzenia ludu, proponując na niém adressa lub uchwały i starał się o przyjęcie ich przez podpisy lub ustne oświadczenie, uledez ma obostrzonej karze.

4) Pod niezawodną karą niewolno krajowcom lub cudzoziemcom nosić wstążek, kokard lub innych znaków odróżniających, w innych kolorach, prócz używanych w kraju, do którego noszący oneż jako poddany należy, — to samo wystawiać nieupoważnionych chorągwi i bander, tudzież drzew wolności lub innych znaków buntowniczych.

5) Tymczasowe postanowienie z dnia 20go Września 1819., utrzymane w mocy swojej późniejszą uchwałą z dnia 12. Sierpnia 1824., tyczące się użycia środków względem uniwersytetów, będzie niezawodnie przywiedzione do skutku, tak w ogólności, jakoteż w szczególności co do rozporządzeń zawartych w §§ach 2. i 3. tegoż postanowienia.

(„„ §. 2. Rządy związkowe obowiązują się zobopolnie, oddalić z uniwersytetów i innych publicznych instytucyj tych nauczycieli, którzyby przez dowiedzione uchybienie swoim obowiązkom, lub przekroczenie granic swego powołania, przez nadużycie swego prawnego wpływu na umysły młodzieży, przez rozszerzanie zgubnych, publicznemu porządkowi i spokojności przeciwnych, lub podstawy istniejącego politycznego porządku podkopujących nauk, niezdadność swą do sprawowania powierzonego im ważnego urzędu widocznie okazali, w czém im nic nie może stać na przeszkodzie, dopóki niniejsza uchwała pozostanie w swój mocy i dopóki ostateczne w tej mierze nie będą

gend ein Hinderniß im Wege stehen könne. Jedoch soll eine Maaßregel dieser Art nie anders, als auf den vollständig motivirten Antrag des, der Universität vorgelegten Regierungs-Bevollmächtigten, oder von demselben vorher eingeforderten Bericht beschlossen werden.

Ein auf solche Weise ausgeschlossener Lehrer darf in keinem andern Bundesstaate bei irgend einem öffentlichen Lehr-Institute wieder angestellt werden.

§. 3. Die seit langer Zeit bestehenden Gesetze gegen geheime, oder nicht autorisirte Verbindungen auf den Universitäten, sollen in ihrer ganzen Kraft und Strenge aufrecht erhalten und insbesondere auf den seit einigen Jahren gestifteten, unter dem Namen der allgemeinen Burschenschaft bekannten Verein um so bestimmter ausgedehnt werden, als diesem Vereine die schlechterdings unzulässige Voraussetzung einer fortdauernden Gemeinschaft und Korrespondenz zwischen den verschiedenen Universitäten zum Grunde liegt. Den Regierungs-Bevollmächtigten soll in Ausführung dieses Punktes eine vorzügliche Wachsamkeit zur Pflicht gemacht werden.

Die Regierungen vereinigen sich darüber, daß Individuen, die nach Bekanntmachung des gegenwärtigen Beschlusses erweislich in geheimen, oder nicht autorisirten Verbindungen geblieben, oder in solche getreten sind, bei keinem öffentlichen Amte zugelassen werden sollen.““)

6) Die Bundes-Regierungen werden fortwährend die genaueste polizeiliche Wachsamkeit auf alle Einheimische, welche durch öffentliche Reden, Schriften oder Handlungen, ihre Theilnahme an aufwieglerischen Planen kund, oder zu desfallsigem Verdacht gegründeten Anlaß gegeben haben,

wydane postanowienia. Srodek atoli ten nie będzie mógł być przedsięwzięty, jak w skutek dostatecznymi powodami popartego wniosku pełnomocnika rządu przy uniwersytecie, lub za poprzędnio zażądany od niego raportem.

Oddalony tym sposobem nauczyciel nie będzie mógł być umieszczony w żadnym publicznym instytucie szkolnym kraju związkowego.

§. 3. Ustawy od dawnego czasu istające przeciw tajemnym lub nieupoważnionym stowarzyszeniom po uniwersytetach, zostają w całej swojej mocy i surowości utrzymane i rozciągają się do utworzonego przed niejakim czasem, pod nazwiskiem ogólnego bursakostwa (allgemeine Burschenschaft), tém bardziej, iż stowarzyszenie to domyślać się każe nieprawego zupełnie, trwającego ciągle zjednoczenia i korespondencyi między uniwersytetami. Pełnomocnicy Rządu obowiązani będą dać w tej mierze szczególniejszą bacność.

Rządy przyrzekają sobie nawzajem, niedozwalać, ażeby osoby, które po ogłoszeniu tego postanowienia niewątpliwie pozostały w tajnych, lub nieupoważnionych stowarzyszeniach, lub do takowych przystąpiły, miały być do jakiego publicznego urzędu dopuszczane.““)

6) Rządy związkowe każą dawać ciągle najściślejszą bacność policyjną na wszystkich krajowców, którzy mowami publicznymi, pismami lub czynami, okazali swoje uczestnictwo w układach buntowniczych, lub ściągali na siebie

eintreten lassen; sie werden sich wechselseitig mit Notizen über alle Entdeckungen staatsgefährlicher geheimer Verbindungen und der darin verflochtenen Individuen, auch in Verfolgung desfallsiger Spuren, jederzeit auf das Schleunigste und Bereitwilligste unterstützen.

- 7) Auf Fremde, welche sich wegen politischer Vergehen, oder Verbrechen, in einen der Bundesstaaten begeben haben, sodann auf Einheimische und Fremde, die aus Orten oder Gegenden kommen, wo sich Verbindungen zum Umsturze des Bundes, oder der deutschen Regierungen gebildet haben und der Theilnahme daran verdächtig sind, ist besondere Aufmerksamkeit zu wenden; zu diesem Ende sind überall in den Bundeslanden die bestehenden Passvorschriften auf das Genaueste zu beobachten und nöthigenfalls zu schärfen.

Auch werden die sämmtlichen Bundes Regierungen dafür sorgen, daß verdächtigen ausländischen Ankömmlingen, welche sich über den Zweck ihres Aufenthalts im Lande nicht befriedigend ausweisen können, derselbe nicht gestattet werde.

- 8) Die Bundes-Regierungen machen sich verbindlich, diejenigen, welche in einem Bundesstaate politische Vergehen oder Verbrechen begangen, und sich, um der Strafe zu entgehen, in andere Bundeslande geflüchtet haben, auf erfolgende Requisition, in sofern es nicht eigene Unterthanen sind, ohne Anstand auszuliefern.

- 9) Die Bundes-Regierungen sichern sich gegenseitig auf Verlangen die prompteste militärische Assistenz zu, und indem sie anerkennen, daß die Zeitverhältnisse gegenwärtig nicht minder dringend, als im Oktober 1830., außerordentliche Vorkehrungen wegen Verwendung der militärischen

w in téj mierze uzasadnione podejrzenie; wspierać się będą nawzajem każdego czasu z największym pośpiechem i gotowością wiadomościami o wszelkich odkryciach niebezpiecznych dla państw tajemnych związków i wchodzących do nich osób, również i w dochodzeniu śladów w téj mierze.

- 7) Szczególną należy dawać bacność na cudzoziemców, którzy się schronili do którego kraju związkowego z przyczyny politycznego wykroczenia lub występku, oraz na krajowców i cudzoziemców, przybywających z miejsc lub okolic, gdzie się utworzyły stowarzyszenia godzące na obalenie Związku, lub Rządów Niemieckich, i podejrzanych o mienie w nich uczestnictwa; tym końcem powinny być w krajach związkowych najściślej przestrzegane przepisy paszportowe i w razie potrzeby obostrzane.

Starać się także będą wszystkie Rządy związkowe o to, ażeby niedozwalano pobytu podejrzanym obcym przychodniom, którzyby niepotrafili dostatecznie udowodnić celu swojego w kraju przebywania.

- 8) Obowiązują się Rządy związkowe, te osoby, które popełniwszy w jednym kraju związkowym polityczne wykroczenie lub przewinienie, schroniły się do innego kraju związkowego dla uniknienia kary, wydawać bezwzbronnie za rekwizycją, skoro nie są własnymi poddanymi.

- 9) Rządy związkowe zapewniają sobie nawzajem na żądanie najprędszą pomoc wojskową, a uznając, iż okoliczności czasu w porę równie naglące, jak w Październiku 1830., nadzwyczajnych wymagają środków do użycia sił wojskowych Związku,

schen Kräfte des Bundes erfordern, werden sie sich die Vollziehung des Beschlusses vom 21. Oktober 1830., betreffend Maaßregeln zur Herstellung und Erhaltung der Ruhe in Deutschland, auch unter den jetzigen Umständen und so lange, als die Erhaltung der Ruhe in Deutschland es wünschenswerth macht, ernstlich angelegen seyn lassen.

(Bundesbeschluß vom 21sten Oktober 1830.: Der deutsche Bund, von der Verpflichtung durchdrungen, bei den gegenwärtig auf dem Bundesgebiete Statt gehabten, so bedenklichen und allgemeine Gefahr drohenden, aufrührerischen Vorfällen, im Sinne des 2ten Artikels der Bundesakte und den sich hierauf beziehenden spätern Bestimmungen der Schlußakte, die verfassungsmäßige Wirksamkeit zu äußern, und in dankbarer Anerkennung der von dem K. K. österreichischen Hofe durch Anregung dieses Gegenstandes von Neuem bewährten Fürsorge für das Gesamte Interesse des Bundes beschließt:

- a) Für die Dauer der gegenwärtigen Zeitverhältnisse sollen in allen denjenigen Fällen, in welchen nach der Bestimmung des Artikels 26. der Schluß-Akte die Mitwirkung der Gesamtheit zur Wiederherstellung der Ruhe und Ordnung in den Bundesstaaten verfassungsmäßig begründet ist, sämtliche Bundes-Regierungen zur gegenseitigen Hülfeleistung in der Art verpflichtet seyn, daß, wenn eine, den Bestand des Bundes bedürftende Regierung, sich wegen Dringlichkeit der Gefahr unmittelbar an eine oder die andere benachbarte Regierung mit dem Ersuchen um militärische Hülfe wendet, diese Hülfe sofort Namens des Bundes geleistet werde, soweit die Kräfte des requirirten Bundesstaates hierzu ausreichen und soweit es ohne Gefahr für dessen eigenes Gebiet und ohne offenbare Kompromittirung seiner Truppen geschehen kann.

starać się będą usilnie o wykonywanie uchwały z dnia 21. Października 1830., tyczącej się środków przywrócenia i utrzymania spokojności w Niemczech, także wśród teraźniejszych okoliczności i tak długo, dopóki utrzymanie spokojności w Niemczech wymagać tego będzie.

(Uchwała Sejmowa z dnia 21go Października 1830: Związek Niemiecki, przejęty obowiązkiem skutecznego, wśród zaszyłych obecnie na terytorium związkowem, tak krytycznych i ogólnem niebezpieczeństwem grożących buntowniczych wydarzeń, działania w duchu 2go artykułu aktu związkowego, i odnoszących się do niego późniejszych postanowień aktu ostatecznego, uznając oraz z wdzięcznością okazaną z strony C. K. Austriackiego dworu nanowo przez zwrócenie uwagi na ten przedmiot, troskliwość o ogólne dobro Związku, postanawia:

- a) Na czas trwania obecnych okoliczności, we wszelkich przypadkach, w których według artykułu 26. aktu ostatecznego przepisane jest wspólne działanie ogółu celem przywrócenia spokojności i porządku w krajach związkowych, obowiązane są wszystkie rządy związkowe do wzajemnej pomocy, w tym sposobie, że, skoro który Rząd, potrzebujący pomocy Związku, udaje się z powodu nagłości niebezpieczeństwa bezpośrednio do jednego lub drugiego ościennego Rządu z prośbą o pomoc wojskową, takowa niezwłocznie w imieniu Związku daną być powinna, ile siły zarekwirowanego kraju związkowego wystarczają i ile to bez niebezpieczeństwa dla jego własnego terytorium i bez widocznego narażenia wojska jego nastąpić może.

- b) Zur Erreichung dieses Zwecks sollen während der Dauer der gegenwärtigen außerordentlichen Zeitverhältnisse die Bundes-Kontingente in möglichst disponibler Bereitschaft gehalten werden
- c) So wie die Bundes-Regierungen überhaupt die Verbindlichkeiten anerkennen, von allen innerhalb ihres Gebiets vorkommenden aufrührerischen Ausfällen, welche einen politischen Charakter andeuten, offene und rückhaltlose Anzeige am Bundestage zu erstatten, und zugleich über die Veranlassung der eingetretenen Unruhen und über die zur Befestigung der Ordnung ergriffenen Maaßregeln, Nachricht zu geben; so soll dieses insbesondere in dem ad a. bemerkten Falle geschehen und übrigen in diesem Falle auch von der angesuchten Hülfeleistung unverweilt der Bundesversammlung, sowohl durch die Regierung, welche die Hülfe ansucht, als durch diejenige, welche selbige leistet, die Anzeige gemacht werden, damit die Bundes-Versammlung sofort die ihr durch die Bundesgesetzgebung vorgezeichnete Stellung annehme.
- d) Die Bundes-Regierungen, — erwägend, daß nach Artikel 8. der Schluß-Akte die einzelnen Bevollmächtigten am Bundestage von ihren Kommissenten unbedingt abhängig und nur nach Maaßgabe der ihnen erteilten Instruktion vorzugehen berechtigt sind, daß aber in Fällen, wo es sich um Erhaltung der Sicherheit und Ordnung in Deutschland handelt, möglichste Schnelligkeit in Ergreifung und Ausführung der Maaßregeln von der höchsten Wichtigkeit ist, — vereinigen sich, die sich hierauf beziehenden Instruktionen in möglichster Ausdehnung und mit thunlichster Beschleunigung an die Gesandtschaften gelangen zu lassen.
- e) Die Zensoren der öffentlichen Blätter politischen Inhalts, sollen auf das Bestimmteste ange-
- b) Dla osiągnięcia tego celu, mają w ciągu trwania obecnych nadzwyczajnych okoliczności czasowych, kontyngensa związkowe ile można w pogotowiu być trzymane.
- c) Jak Rządy związkowe w ogólności uznają obowiązek, donosić otwarcie i bez ogródki Sejmowi o wszelkich w obwodzie ich krajów wydarzających się buntowniczych wypadkach, objawiających znamie polityczne, i zarazem udzielać wiadomości o powodach wynikłych rozruchów i o środkach ku wzmocnieniu porządku przedsięwziętych; tak to szczególnież nastąpić powinno w oznaczonym *pod a.* przypadku, a zresztą w tym przypadku także o poszukiwanej pomocy niebawnie Sejmowi, tak z strony Rządu, żądającego pomocy, jakoteż z strony Rządu onęż dającego, doniesienie uczynić należy, ażeby zgromadzenie sejmowe natychmiast przybrało postać, prawodawstwem związkowem zakreśloną.
- d) Rządy związkowe, — zważając, iż według artykułu 8. aktu ostatecznego pełnomocnicy przy Sejmie związkowym bezwarunkowo od swoich mocodawców są zawiśli i tylko w miarę udzielonej im instrukcyi działać są mocni, że jednak w przypadkach, gdzie idzie o utrzymanie bezpieczeństwa i porządku w Niemczech, jak najwięcej zależy na najspieszniejszym użyciu i wykonaniu środków — przyrzekają sobie mieć o to staranie, ażeby instrukcye w téj mierze w największej ile można rozciągłości i jak najspieszniej Posłów dochodziły.
- e) Cenzorom pism publicznych treści politycznej zalecić należy najmocniej, aże-

wiesen werden, bei Zulassung von Nachrichten über stattgefundenen aufrührerische Bewegungen mit Vorsicht und mit Vergewisserung der Quellen, aus welchen derlei Nachrichten geschöpft sind, zu Werke zu gehen, und die bestehenden Bundesbeschlüsse vom 20sten September 1819. sich gegenwärtig zu halten. Dabei soll sich die Wachsamkeit derselben auch auf jene Tagblätter richten, welche auswärtigen Angelegenheiten fremd, bloß innere Verhältnisse behandeln, indem auch diese bei ungehinderter Zügellosigkeit das Vertrauen in die Landesbehörden und Regierungen schwächen, und dadurch indirect zum Aufstand reizen.

Der deutsche Bund, indem derselbe den gegenwärtigen Beschluß faßt, überläßt sich mit Vertrauen der Hoffnung, daß die dermalen an verschiedenen Punkten Deutschlands sichtbar gewordene Aufregung bald der ruhigen und besonnenen Ueberzeugung von dem Werthe des innern Friedens weichen und in der Weisheit der deutschen Regierungen ihr Ziel finden werde, indem zu erwarten ist, daß diese Regierungen einerseits gerechten Beschwerden, wo solche bestehen und im gesetzlichen Wege vorgebracht werden, mit landesväterlichem Sinn abhelfen, die ihnen bundesgesetzlich obliegenden Verpflichtungen gegen ihre Unterthanen erfüllen, und auf diese Weise jeden Vorwand zu sträflicher Aufsehnung beseitigen, andererseits aber auch eben so wenig einer unzeitigen, oder mit ihren Bundespflichten unvereinbaren und für die Gesamtheit gefährlichen Nachgiebigkeit Raum geben werden.)

by dozwalać wiadomości o zaszłych buntowniczych poruszeniach, byli ostrożnymi i zapewniali się o źródłach, z których są czerpane, i mieli w pamięci istnące uchwały sejmowe z dnia 20go Września 1819. r. Przytém winni mieć także ścisłą uwagę na pisma dzienne, które interesom zewnętrznym obce, zajmują się tylko stosunkami wewnętrznymi, albowiem i te przy bezprzeszkodnej rozwiożności osłabiają zaufanie do władz krajowych i rządów, i przeto pośrednio do powstania podniecają.

Sejm Niemiecki wydając niniejszą uchwałę, oddaje się z ufnością nadziei, iż wzruszenie, które się w porę w rozmaitych punktach widocznie okazało, ustąpi wkrótce spokojnemu i rozsądnemu przekonaniu o wartości wewnętrznego pokoju i znajdzie kres w mądrości Rządów Niemieckich, ile że spodziewać się można, iż Rządy te z jednej strony sprawiedliwym skargom, gdzie takowe są i na prawnej drodze przedstawione będą, z ojcowską pieczołowitością zaradzą, powinności swych względem swoich poddanych, do których ich prawo związkowe obowiązuje, dopełnią i tym sposobem wszelki pozor do zbrodniczego oburzenia usuną, tak też z drugiej strony nie będą się powodować niewczesną, lub z ich powinnościami związkowymi niezgodną i dla ogółu niebezpieczną powolnością.)

10) Sämmtliche Bundes-Regierungen verpflichten sich, unverweilt diejenigen Verfügungen, welche sie zur Vollziehung vorbemerakter Maaßregeln, nach Maaßgabe des in den verschiedenen Bundesstaaten sich ergebenden Erfordernisses getroffen haben, der Bundesversammlung anzuzeigen."

10) Wszystkie Rządy związkowe obowiązują się, uwiadomić niebawnie Sejm o wydanych w miarę potrzeby każdego kraju rozporządzeniach w celu wykonania wskazanych powyżej środków."

Wiewożl Wir in dem Vertrauen und in der erprobten Zuneigung Unserer treuen Unterthanen die zuverlässigste Bürgschaft für die Erhaltung der innern Ruhe des Landes besitzen, und die beklagenswerthen Erscheinungen, wider welche die Bundesgewalt gesetzgebend einzuschreiten sich genöthigt gesehen hat, Unsern Staaten überall fremde geblieben sind; so haben Wir doch, in Unserer Eigenschaft als Bundesfürst, keinen Anstand genommen, die vorstehenden Beschlüsse der Bundesversammlung als gesetzliche, Unsere sämmtlichen Unterthanen in den Bundesstaaten verpflichtende, Verfügungen hierdurch öffentlich bekannt zu machen und Unser Staatsministerium anzuweisen, die Aufnahme dieses Publikations-Patents in die Gesetzsammlung zu veranlassen.

Urkundlich unter Unserer Allerhöchsteigenhändigen Unterschrift und beigedrucktem Königlichem Insiegel.

So geschehen und gegeben Berlin, den 25sten September 1832.

(L. S.) Friedrich Wilhelm.

Friedrich Wilhelm, Kronprinz.

Frh. v. Altenstein. v. Schuckmann. Graf v. Lottum. v. Hake. Maassen. Frh. v. Brenn. v. Kampz. Mühlcr. Ancillon.

Lubo My w zaufaniu i doświadczonój przychylności wiernych poddanych Naszych dostateczną posiadamy rękojmię utrzymania wewnętrznej spokojności kraju, i pożałowania godne zjawiska, przeciw którym władza związkowa uznała potrzebę przedsięwzięcia środków prawnych, obcemi wszystkim Naszym państwom były, to wszelako, w własności Naszej jako Monarcha związkowy, postanowiliśmy, powyższe uchwały Sejmu związkowego, ogłosić niniejszém publicznie jako prawne, Naszych wszystkich poddanych w krajach związkowych obowiązujące rozporządzenia i zalecić Naszemu Ministerjo Stanu, ażeby umieszczenie tego Patentu publikacyi w Zbiorze Praw zarządziło.

W dowód przy Naszym własnoręcznym podpisie i wyciśnieniu Król. pieczęci.

Działo się i dano w Berlinie, dnia 25go Września 1832.

(L. S.) FRYDERYK WILHELM.

FRYDERYK WILHELM X. Następca tronu.

Baron Altenstein. Schuckmann. Hrabia Lottum. Hake. Maassen. Baron Brenn. Kamptz. Mühlcr. Ancillon.

(No. 1393.) Publikations-Patent, die Beschlüsse der deutschen Bundesversammlung vom 28sten Juni 1832., zur Aufrechthaltung der gesetzlichen Ordnung und Ruhe im deutschen Bunde betreffend. Vom 15. Oktober 1832.

In der zwei und zwanzigsten diesjährigen Sitzung der deutschen Bundesversammlung, laut ihres öffentlichen Protokolls vom 28sten Juni, haben sich sämtliche Bundes-Regierungen zur Aufrechthaltung der gesetzlichen Ordnung und Ruhe im deutschen Bunde, mittelst einhelligen Beschlusses, über folgende Bestimmungen vereinigt:

I. Da nach dem Art. 57. der Wiener Schlussakte die gesammte Staatsgewalt in dem Oberhaupte des Staates vereinigt bleiben muß, und der Souverain durch eine landständische Verfassung nur in der Ausübung bestimmter Rechte an die Mitwirkung der Stände gebunden werden kann, so ist auch ein deutscher Souverain, als Mitglied des Bundes, zur Verwerfung einer hiermit in Widerspruch stehenden Petition der Stände nicht nur berechtigt, sondern die Verpflichtung zu dieser Verwerfung geht aus dem Zwecke des Bundes hervor.

II. Da gleichfalls nach dem Geiste des eben angeführten Art. 57. der Schlussakte und der hieraus hervorgehenden Folgerung, welche der Art. 58. ausspricht, keinem deutschen Souverain durch die Landstände die zur Führung einer den Bundespflichten und der Landesverfassung entsprechenden Regierung erforderlichen Mittel verweigert werden dürfen, so werden Fälle, in welchen ständische Versammlungen die Bewilligung der zur Führung der Regierung erforderlichen Steuern auf eine mittelbare oder unmittelbare Weise durch die Durchsetzung anderweiter Wünsche und Anträge bedingen wollten, unter diejenigen Fälle zu zählen seyn, auf welche die Artikel 25. und 26. der Schlussakte in Anwendung gebracht werden müssen.

(Nro. 1393.) Patent publikacyi, tyczący się uchwał Sejmu Związku Niemieckiego z dnia 28. Czerwca 1832., w celu utrzymania prawnego porządku i spokojności w Związku Niemieckim. Z dnia 15. Października 1832.

Na dwudziestém drugiem tegoroczném posiedzeniu Sejmu Związku Niemieckiego, jak opiewa publiczny jego protokół z dnia 28. Czerwca, wszystkie Rządy związkowe zgodziły się przez jednomyślną uchwałę, celem utrzymania prawnego porządku i spokojności w Związku Niemieckim, na następujące postanowienia:

I. Gdy podług art. 57. aktu Wiedeńskiego cała władza krajowa musi pozostać skupioną w osobie Panującego, i tegoż przez organizacją Stanów krajowych tylko w wykonaniu oznaczonych praw wiązać może współdziałanie Stanów, zaczęm też Monarcha niemiecki, jako członek związku, nie tylko ma prawo odrzucić sprzeciwiającą się temu petycją Stanów, ale owszem obowiązek tego odrzucenia z celu związku wypływa.

II. Gdy również podług myśli przytoczonego poprzednio art. 57. aktu i wynikającego ztąd wniosku, które art. 58. wyraża, żadnemu Monarsze niemieckiemu nie mogą odmówić Stany krajowe potrzebnych środków do sprawowania rządu odpowiadającego obowiązkowi związkowemu i organizacyi krajowej, zaczęm przypadki, w którychby zgromadzenie Stanów uchwalenie potrzebnych do prowadzenia rządu podatków opierać chciały w sposobie pośrednim lub bezpośrednim na osiągnięciu innych życzeń i wniosków, policzyć należy do tych przypadków, do którychby artykuły 25. i 26. aktu ostatecznego stosowane być musiały.

(Art. 25. Die Aufrechthaltung der innern Ruhe und Ordnung in den Bundesstaaten steht den Regierungen allein zu. Als Ausnahme kann jedoch, in Rücksicht auf die innere Sicherheit des gesammten Bundes, und in Folge der Verpflichtung der Bundesglieder zu gegenseitiger Hülfsleistung, die Mitwirkung der Gesamtheit zur Erhaltung oder Wiederherstellung der Ruhe, im Falle einer Widerseßlichkeit der Unterthanen gegen die Regierung, eines offenen Aufstandes, oder gefährlicher Bewegungen in mehreren Bundesstaaten, Statt finden.)

Art. 26. Wenn in einem Bundesstaate durch Widerseßlichkeit der Unterthanen gegen die Obrigkeit die innere Ruhe unmittelbar gefährdet, und eine Verbreitung aufrührerischer Bewegungen zu fürchten, oder ein wirklicher Aufstand zum Ausbruch gekommen ist, und die Regierung selbst nach Erschöpfung der verfassungsmäßigen und gesetzlichen Mittel, den Beistand des Bundes anruft, so liegt der Bundesversammlung ob, die schleunigste Hülfe zur Wiederherstellung der Ordnung zu veranlassen. Sollte im letztgedachten Falle die Regierung notorisch außer Stande seyn, den Aufstand durch eigene Kräfte zu unterdrücken, zugleich aber durch die Umstände gehindert werden, die Hülfe des Bundes zu begehren, so ist die Bundesversammlung nichts desto weniger verpflichtet, auch unaufgerufen zur Wiederherstellung der Ordnung und Sicherheit einzuschreiten. In jedem Falle aber dürfen die verfügten Maaßregeln von keiner längern Dauer seyn, als die Regierung welcher die bundesmäßige Hülfe geleistet wird, es nothwendig erachtet.)

(Art. 25. Utrzymanie wewnętrznej spokojności i porządku w krajach związkowych należy do samych Rządów. Jako wyjątek może jednak mieć miejsce współdziałanie ogółu, ze względu na wewnętrzne bezpieczeństwo całego związku, i w skutek zobowiązania się członków tegoż do udzielania nawzajem pomocy, w celu utrzymania lub przywrócenia spokojności, na przypadek oporu poddanych przeciw Rządowi, otwartego rokoszu lub niebezpiecznych poruszeń w kilku krajach związkowych.)

Art. 26. Skoro w którym kraju związkowym przez opór poddanych przeciw zwierzchności wewnętrzna spokojność bezpośrednio jest zagrożoną, i obawiać się należy rozszerzenia zaburzeń buntowniczych, albo rzeczywisty rokosz wybuchnął, a Rząd sam po wyczerpaniu środków wskazanych organizacją kraju i prawnych, wzywa pomocy związku, zgromadzenie sejmowe powinno zarządzić najspieszniejszą, celem przywrócenia porządku, pomoc. Gdyby w tym ostatnim przypadku Rząd istotnie nie był w stanie, przytłumić rozruchu własną siłą, a razem okoliczności stały mu na przeszkodzie zażądania pomocy związku, Sejm związkowy niemniej ma obowiązek, nawet nie będąc o to wzywany, przedsięwziąć potrzebne środki w celu przywrócenia spokojności i bezpieczeństwa. W każdym jednak przypadku przedsięwzięte środki nie dłużej trwać mają, jak tylko, dopóki Rząd, któremu pomoc związku jest udzieloną, widzi tego potrzebę.)

III. Die innere Gesetzgebung der deutschen Bundesstaaten darf weder dem Zwecke des Bundes, wie solcher in dem Artikel 2. der Bundesakte und in dem Artikel 1. der Schlussakte ausgesprochen ist,

III. Wewnętrzne prawodawstwo niemieckich państw związkowych nie może ubliżać w czemkolwiek ani celowi związku, jak takowy w art. 2. aktu związkowego i w art. 1.

irgend einen Eintrag thun, noch darf dieselbe der Erfüllung sonstiger bundesverfassungsmäßiger Verbindlichkeiten gegen den Bund, und namentlich der dahin gehörigen Leistung von Geldbeiträgen, hinderlich seyn.

IV. Um die Würde und Gerechtsame des Bundes und der den Bund repräsentirenden Versammlung gegen Eingriffe aller Art sicher zu stellen, zugleich aber auch in den einzelnen Bundesstaaten die Handhabung der zwischen den Regierungen und ihren Ständen bestehenden verfassungsmäßigen Verhältnisse zu erleichtern, soll am Bundesstage eine mit diesem Geschäfte besonders beauftragte Kommission, vor der Hand auf sechs Jahre, ernannt werden, deren Bestimmung seyn wird, insbesondere auch von den ständischen Verhandlungen in den deutschen Bundesstaaten fortwährend Kenntniß zu nehmen, die mit den Verpflichtungen gegen den Bund, oder mit den durch die Bundesverträge garantirten Regierungsrechten in Widerspruch stehenden Anträge und Beschlüsse zum Gegenstande ihrer Aufmerksamkeit zu machen, und der Bundesversammlung davon Anzeige zu thun, welche demnächst, wenn sie die Sache zu weiteren Erörterungen geeignet findet, solche mit den dabei theilhaftigen Regierungen zu veranlassen hat. Nach Verlauf von sechs Jahren wird die Fortdauer der Kommission weiterer Vereinigung vorbehalten.

V. Da nach Artikel 59. der Wiener Schlusssakte, da, wo Oeffentlichkeit der landständischen Verhandlungen durch die Verfassung gestattet ist, die Grenzen der freien Aeußerung, weder bei den Verhandlungen selbst, noch bei deren Bekanntmachung durch den Druck, auf eine die Ruhe des einzelnen Bundesstaates oder des gesammten Deutschlands gefährdende Weise überschritten werden darf, und dafür durch die Geschäftsordnung gesorgt werden soll, so machen auch sämmtliche Bundes-Regierungen, wie sie es ihren Bundesverhältnissen schuldig sind, sich gegen einander

aktu Wiedeńskiego jest wyrzeczonem, ani przeszkadzać dopełnieniu innych na prawie związkowym opartych powinności względem związku, a mianowicie należącego do téj kategorii dostarczania zasiłków pieniężnych.

IV. W celu zabezpieczenia dostojności i praw związku i reprezentującego tenże związek Sejmu przeciw zamachom wszelkiego rodzaju, a zarazem ułatwienia w pojedynczych krajach związkowych utrzymania zachodzących między Rządami a ich Stanami, z formy Rządu wypływających stosunków, ma być ustanowioną przy Sejmie, tymczasem na lat 6, oddzielna tym końcem kommissja, której będzie przeznaczeniem, dawać mianowicie także ciągłą baczność na czynności Stanów w niemieckich krajach związkowych, zwracać swą uwagę na wnioski i uchwały, któreby w sprzeczności zostawały z powinnościami względem związku, lub z sprawami rządowymi przez umowy związkowe gwarantowanemi i donosić o tém Sejmowi związkowemu, który następnie, widząc potrzebę dalszego rzeczy wyjaśnienia, powinien takowe skojarzyć z interessowanemi w tém Rządami. Po sześciu latach dłuższe trwanie kommissyi od dalszego zniesienia się zależeć będzie.

V. Gdy podług artykułu 59. aktu Wiedeńskiego, tam, gdzie jawność obrad Stanów krajowych prawem jest dozwolona, granice wolnego wystowienia się, ani podczas samychże obrad, ani przy ogłaszaniu ich drukiem, niepowinny być przestąpić w sposób spokojność pojedynczego kraju związkowego lub całego państwa Niemieckiego narażający, i temu Regulaminem postępowania ma być zaradzono, — zaczęć i wszystkie Rządy związkowe, działając w duchu obowiązków przymie-

anheischig, zur Verhütung von Angriffen auf den Bund in den ständischen Versammlungen und zur Steuerung derselben, jede nach Maaßgabe ihrer innern Landes-Verfassung, die angemessenen Anordnungen zu erlassen und zu handhaben.

VI. Da die Bundesversammlung schon nach dem Artikel 17. der Schlussakte berufen ist, zur Aufrechthaltung des wahren Sinnes der Bundesakte und der darin enthaltenen Bestimmungen, wenn über deren Auslegung Zweifel entstehen sollten, dem Bundeszwecke gemäß zu erklären, so versteht es sich von selbst, daß zu einer Auslegung der Bundes- und der Schlussakte mit rechtlicher Wirkung auch nur allein und ausschließend der deutsche Bund berechtigt ist, welcher dieses Recht durch sein verfassungsmäßiges Organ, die Bundesversammlung, ausübt.

Dem Allerhöchsten Befehle Seiner Majestät des Königs, vom 25ten September d. J. zufolge, bringt das Staatsministerium diese Bestimmungen, als eine weitere Entwicklung allgemeiner, in der deutschen Bundes- und Schlussakte bereits enthaltenen Grundsätze und Anordnungen, sämmtlichen Landesbehörden und Unterthanen in den zum deutschen Bunde gehörenden Provinzen der Monarchie zur Kenntniß.

Berlin, den 15. Oktober 1832.

Königl. Staatsministerium.

Friedrich Wilhelm, Kronprinz.

Freih. v. Altenstein. v. Schuckmann. Graf v. Lottum. v. Haake. Maassen. Frh. v. Brenn. v. Kämpf. Mühler. Ancillon.

rza, przyrzekają sobie zobopólnie, wydać i utrzymać w swęj mocy, każdy w zastósowaniu się do swojej wewnętrznej organizacyi krajowej, należyte rozporządzenia ku zapobieżeniu zamachom na Związek w zgromadzeniach Stanów krajowych.

VI. Gdy Sejm związkowy już podług artykułu 17. aktu ostatecznego upoważnionym jest do udzielania objaśnień zgodnie z celem związku, skoroby szło o utrzymanie prawdziwego znaczenia aktu związkowego i zawartych w nim postanowień, w przypadku wyniknienia wątpliwości względem ich wykładu, rozumie się samo z siebie, iż do jakowego objaśnienia aktu związkowego i ostatecznego z prawnym skutkiem, także mocen jest wyłącznie sam tylko Związek Niemiecki, który to prawo przez swój właściwy organ, to jest Sejm Związkowy, wykonywa.

Stósownie do rozkazu N. Króla, z dnia 25. Września r. b., podaje Ministerjum Stanu postanowienia te, jako dalsze rozwinięcie ogólnych, w niemieckim związkowym i ostatecznym akcie zawartych już zasad i rozporządzeń, do wiadomości wszystkich władz krajowych i poddanych w należących do Związku Niemieckiego Prowincjach Monarchii.

Berlin, dnia 15. Października 1832.

Król. Ministeryum Stanu.

FRYDERYK WILHELM, X. Następca Tronu.

Baron Altenstein. Schuckmann. Hrabia Lottum. Haake. Maassen. Baron Brenn. Kamptz. Mühler. Ancillon.